

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-3095

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Ilmarinen, Juulia			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kertomusten maisema ja vanuan monet kasvot Fidzi- saarilla			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaali- ja kulttuuriantropologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-12-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 112 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tämä Pro gradu- tutkielma tarkastelee ihmisten tapoja kuvata heitä ympäröivän maiseman merkityksiä myyttis-historiallisten kertomusten kautta Tyynenmeren Fidzi- saarilla. Maiseman merkityksillä tarkoitetaan erityisiä sijainteja, polkuja ja tilan jakoja, jotka kyseisissä kertomuksissa muodostavat paikallisen ympäristön esi-isien vaeltamien reittien kautta. Reittien tapahtumat kertovat samalla siitä, kuinka ryhmien sidokset erityisiin paikkoihin syntyvät, joten nämä ovat olennainen osa tutkimuskohdetta. Tämä tulee esille fidzinkielen käsitteessä vanua, koska se viittaa samanaikaisesti maahan, paikkaan ja ihmisiin, jotka yhdistetään tiettyyn sijaintiin tai saman päällikön alle kuuluvaan ryhmään.</p> <p>Maisemaa tarkastellaan kertomusten valossa, koska suulliset tarinat ja niissä esiintyvät paikat ovat Fidzillä keskeinen tapa kommunikoida sekä menneisyyden että tämän päivän tapahtumista. Tässä maisemassa liikutaan niin paikallisessa ympäristössä, kaukaisilla merillä kuin henkien maailmoissa ja maanlaisessa tilassa. Käsitteellinen maisema on kuitenkin sidoksissa elettyyn ympäristöön ja antaa sen paikoille niiden ominaisen hengen. Alkuperäpaikkojen ja esi-isien polkujen merkitys näkyy nykyisin esimerkiksi ryhmien välisissä suhteissa sekä maanomistuksessa. Tutkimuskysymys koskee sekä kertomuksissa kuvattua maisemaa että sen asemaa sosiaalisen tiedon muistamisen, rakentamisen ja kommunikoimisen välineenä: Millaisia ovat kertomusten maiseman keskeiset piirteet ja kuinka niiden kuvataan muodostuvan? Millaisina ihmisten suhteet paikkoihin näyttäytyvät? Mikä on niiden merkitys ryhmien välisten suhteiden kannalta tai erilaisissa historian vaiheissa?</p> <p>Aineisto koostuu pääosin fidziläisten suullisista kertomuksista, joita kerättiin neljän kuukauden kenttätöön aikana Viti Levun pohjoisrannikolle Ra- provinssiin sijoituvissa kylissä. Osa aineistosta perustuu myös paikallisessa yliopistossa sekä museon ja valtion arkistoissa kerättyyn kirjallisuuteen ja raportteihin.</p> <p>Tutkielma tarkastelee aineistoa tarinoiden veljän keskeisen vaiheen kautta, jotka muodostavat jatkumon ensimmäisten esi-isien ajan ja viimeaikaisten tapahtumien välille. Olennaisia ovat kertomusten yhteyksien ja erojen suhteet sekä toisiinsa että erilaisiin tilanteisiin nähden. Tutkimuksen aihe liittyy sekä klassiseen kysymykseen myytin ja todellisuuden välisestä suhteesta että keskusteluun paikkoihin liitetyistä merkityksistä. Analyysi nostaa esille teoreettisen ja etnografisen vertailun kannalta keskeisen topogenian käsitteen (Fox 1997). Topogenia viittaa myyttien ja rituaalien erilaisiin teksteihin, joissa luetellaan järjestyksessä paikkojen nimiä samaan tapaan kuin joissain kertomuksissa käydään läpi genealogioita. Menneisyyden hahmottaminen tapahtuu siten ajallisen laskennan sijasta, tai sen lisäksi, tilallisesti. Tarinat vaikuttavat merkittäväällä tavalla myös nykyisyydessä, mikä vie keskustelun myyttis-historiallisten tekstien jatkuvuuden ja muuttuvuuden tapoihin sekä poliittisiin ulottuvuuksiin.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords alkuperäiskansat - Fidzi pyhät paikat kulttuurimaisema mytologia kerronta			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			